

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre *Mar i cel* d'Àngel Guimerà a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/obra/mar-i-cel-1888> >

Mar i cel (1888)
Diccionari enciclopèdic de la literatura catalana

Tragèdia històrica d'Àngel Guimerà, estrenada al Teatre Romea de Barcelona el 7 de febrer de 1888.

Critica la intolerància intercultural i, específicament, religiosa. L'acció transcorre el 1630 en un vaixell de corsaris algerians, que porta presoners cristians, període sobre el qual es conserven notes històriques de Guimerà per a l'obra. El cabdill pirata, Saïd, ordena a la cristiana Blanca que el curi. En explicar-li, aleshores, la seva vida, ella s'entendri. No obstant això, en voler complaure el seu pare, Carles, Blanca intenta apunyal-lo. Saïd para el cop i li ofereix deixar-se matar, però ella es desmaia. L' enamorament d' ambdós va creixent, si bé les tensions entre cristians i musulmans impedeixen que es manifesti lliurement. En fer virar la nau mar endins quan arriben a Alger, la tripulació es rebel·la, instigada per Malek, que havia estat substituït com a segon de bord pel cristià renegat Joanot, que, penedit, allibera els cristians. Captiu Saïd, el protegeixen Blanca i el seu cosí Ferran, que, tot i estimar-la, està disposat a ajudar-lo a fugir. Quan Saïd és a punt de fer-ho, bo i prometent de cercar Blanca, Carles se n'adona i li dispara un tret, però fereix mortalment la filla, que s'hi interposa. Aleshores, els dos amants es llancen al mar, mentre el pare cau de genolls. La novícia Blanca, que té com a correlat el cel, encarna la puresa i l'espiritualitat i esdevé el boc expiatori; Carles representa el fanatisme superb, en contrast amb la tolerància de Ferran, i Joanot reforça la interculturalitat.

Ressalten la humanitat dels personatges, la naturalitat i la concisió —relatives— dels diàlegs, la sobrietat del vers blanc, la bona construcció (tendent a les unitats clàssiques) i la simbologia. A més de la tradició del tema morisc (hi ha un drama de Velilla sobre l'expulsió, similar en alguns aspectes), recorda, entre altres influències adduïdes —fins i tot acusant-lo injustament de plagi—, *Zaire*, de Voltaire. Malgrat algunes crítiques (com la de [Valentí Almirall](#), propiciada per raons polítiques), ha estat la més valorada de les tragèdies històriques de Guimerà. A més de ser parodiada, es té notícia de traduccions al castellà (versió d'Enric Gaspar que, després de representar-se el 1888 a Barcelona, el 1891 inicià la projecció madrilenya de l'autor), anglès, esperanto, francès, italià, portuguès, polonès, sicilià i txec. També se n'han fet versions o projectes musicals (com la de Dagoll-Dagom) i cinematogràfics.

Saïd, el protagonista Diccionari enciclopèdic de la literatura catalana

Pirata, fill d'una cristiana i d'un morisc, fou educat prop de València en la tradició religiosa catòlica i en la musulmana («Mon pare era moresc, amor sentia / a una noia cristiana, i s'uní amb ella / fingint sa conversió; dels dos vaig nàixer. / Apar un Jesuset, la mare em deia. / Sembla un hurí d'hermós, feia mon pare. / I amb sos petons creixia, en tant confosos / versículs del Coran i de la Bíblia, / despertant i dormint barbotejava / [...] / Ella veia a Jesús: ell al Profeta; / i tan feliços eren, que semblava / com si haguessen fet pau en l'altra vida, / per tant amor atrets, Crist i Mahoma»). Aquesta infantesa feliç en un plàcid ecumenisme, la trencà l'assassinat del seu pare i l'expulsió dels moriscos, per la qual hagué de fugir, quan només tenia sis anys, amb la mare, que instigà el seu odi. Com havia fet ja el seu pare, Saïd estima una cristiana, que, com la seva mare, es diu Blanca. Ella, per qui se sent encisat, venç el seu comprensible ressentiment i la set de venjança, apaivaga el seu tarannà arrauxat i el fa penedir de la vida que ha menat («mon ser embruït se corsecava»). Com remarca Ferran a Blanca, «és bo i es regenera / sobre ton cor». L'amor supera, doncs, les barreres ètniques.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre *Mar i cel* d'Àngel Guimerà a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/obra/mar-i-cel-1888> >

Per la condició de musulmà i pel seu furor, se l'ha comparat amb Otel·lo. Re crea la figura del pirata, de gran fortuna en el romanticisme, i en destaca la llibertat i la bravesa, que simbolitza el correlat del mar, que, amb la seva immensitat i obscura profunditat i contraposat al cel, pren també altres connotacions. Com sentència Saïd a Blanca: «Vós sou el cel; jo l'aigua; / mai s'ajunten ací; mireu: s'ajunten / només en l'horitzó.» Saïd és una de les millors personificacions guimeranianes del mestissatge.

WEB: Anàlisi de l'obra

Per Sílvia Montals.

[Mar i cel](#) from [Sílvia Montals](#)

Tast de textos

Text

WEB: A Viquitexts

Versió íntegra de l'edició de 1903 de l'obra.

https://lletra.uoc.eduhttps://ca.wikisource.org/wiki/Mar_y_cel

WEB: Un fragment de l'obra

I la seva traducció al castellà. A Visat (PEN Català).

<http://www.visat.cat/traduccion-literatura-catalana/cat/fragments/236/27/cat/0/0/angel-guimera.html>

WEB: Adaptació musical de *Mar i cel*

Text íntegre de l'adaptació de Dagoll Dagom a la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes.

<http://www.cervantesvirtual.com/servlet/SirveObras/08141652100836162979079/p0000001.htm#1>

WEB: *Mar y cielo*

Versió digitalitzada de la primera edició en castellà de l'obra (1897), traduïda per Enrique Gaspar. A Internet Archive.

<https://lletra.uoc.eduhttps://archive.org/details/marycielotragedi25216guim>

WEB: *Mar i cel* a Google Books

https://lletra.uoc.eduhttps://www.google.es/?gfe_rd=cr&ei=2wQRV4eZKYmx8wfc-b-YBw&gws_rd=ssl#tbm=bks&q=%22Mar+i+cel%22

Bibliografia

Bibliografia

WEB: A la Viquipèdia

Argument, repartiment de l'estrena i altres informacions, a l'enciclopèdia lliure.

https://lletra.uoc.eduhttps://ca.wikipedia.org/wiki/Mar_i_cel

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=t&searcharg=Mar+i+cel&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre *Mar i cel* d'Àngel Guimerà a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/obra/mar-i-cel-1888> >

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/t?SEARCH=mar+i+cel&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C__Smar%20i%20cel__Orightresult__U1?lang=cat&suite=pearl

 WEB: Articles a Traces sobre l'obra

http://traces.uab.cat/search?In=ca&p=Mar+i+cel&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'obra

Crítica

 PDF: El protagonisme del mar als drames *Mar i cel* i *La filla del mar*

Maridès Soler estudia la figura del mar en aquestes obres de Guimerà. A *Journal of Catalan Studies*, 12 (2009).

http://projectetraces.uab.cat/tracesbd/jocs/2009/jocs_a2009n12p83.pdf

Diversos

 WEB: El musical

Informació, multimèdia i notícies sobre el musical de Dagoll Dagom, amb dramaturgia de Xavier Bru de Sala i música d'Albert Guinovart.

<http://maricelelmusical.cat/>

Propostes didàctiques

Recursos

 PDF: Guia de lectura de l'obra

A càrrec de Pep Paré. Editorial Cruïlla.

http://agora.xtec.cat/iesreguissol/moodle/pluginfile.php/13141/mod_resource/content/1/Guia%20%C3%80ngel%20Guimer%C3%A0.pdf

 PDF: Recursos didàctics

Conté informació i activitats sobre l'autor i l'obra. Editorial Castellnou.

<http://www.castellnoulij.com/recursos/doc/140124-9788498044188ex-25429.pdf>

 WEB: *Mar i cel* a Quin drama!

Informació i activitats sobre l'obra dins el projecte Quin drama!, de l'INS Llobregat de Sallent.

<https://lletra.uoc.eduhttps://sites.google.com/site/projectequindrama/3-continguts/3-2-angel-guimera/mar-i-cel>

<http://www.slideshare.net/SlviaMontals/mar-i-cel-17209935>

 WEB: Activitats sobre *Mar i cel*

Recull les activitats sobre aquesta obra elaborades pels estudiants d'ESO i Batxillerat dins el projecte Viquilletra (Departament d'Ensenyament - UOC).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre *Mar i cel* d'Àngel Guimerà a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/obra/mar-i-cel-1888> >

http://lletra.uoc.edu/viquilletra/Mar_i_cel_de_l%27autor_%C3%80ngel_Guimer%C3%A0
